

Terugkeer in de biologische varkenshouderij ? kraamopfokhok

Herman Vermeer

Biologische biggen hebben het moeilijk in de eerste weken na spenen. Naast maatregelen op het gebied van voeding kunnen ook huisvesting en management verbetering bieden. Het mengen van de biggen vóór het spenen en het laten liggen van de biggen na het spenen zijn opties die we onderzoeken. Het onderzoek zal begin 2004 uitwijzen of het vroegtijdig mengen en het gebruik van het kraamopfokhok in de biologische veehouderij zowel het welzijn als de technische resultaten verbetert.

De voeding van gespeende biologische biggen bevat geen eiwitten van dierlijke oorsprong, geen synthetische aminozuren en geen AMGB's. Dit maakt de big kwetsbaar in de eerste weken na het spenen. Daarom zijn optimale omstandigheden na het spenen nog belangrijker dan in de gangbare houderij. Er moeten zo weinig mogelijk veranderingen en stress zijn na het spenen.

Mengen met biggen

Eén van de veranderingen is het mengen met biggen uit andere tomen. Om dit zo geleidelijk mogelijk te laten verlopen zouden de biggen al aan het eind van de zoogperiode met de burens moeten kennismaken. In het onderzoek mogen ze na vier weken door elkaar lopen, terwijl de zeug in het eigen hok blijft. Ze zijn dan bij het spenen op zes weken al gewend aan de "nieuwe" biggen en het mengen is dan veel minder stressvol. Een bijkomend effect kan zijn dat er af en

toe wat biggen een zoogbeurt bij de eigen moeder missen. De honger stimuleert vervolgens de opname van vast voer uit de voerbak. Hoe meer voer de biggen voor het spenen opnemen, hoe gemakkelijker de overgang na het spenen is. Het gevaar van drinken bij andere zeugen ("cross-suckling") is miniem, omdat ze dan al vier weken oud zijn.

Verhokken na spenen

Een andere ingrijpende verandering voor de biggen is het verhokken na het spenen. De biggen krijgen dan zowel te maken met een ander hok, klimaat als voersysteem. Uit het verleden weten we dat de technische resultaten beter waren als de biggen in een kraamopfokhok bleven liggen. Vanwege de kosten en ruimtebeslag is dat systeem verdwenen. In de biologische houderij is het vereiste oppervlak per big in kraamhok en opfokhok gelijk (1 m²) als binnen- en buitenruimte samengenomen worden. Naast de verwachting dat de technische resultaten beter zijn is er minder arbeid nodig voor verplaatsen van de biggen en schoonmaken van de hokken.

Drieweeks productiesysteem

Op veel biologische bedrijven met 70 tot 100 zeugen is een drieweeks productiesysteem in gebruik. Waar bij een kraamhok drie perioden van drie weken aan ruimte nodig is en in een opfokhok twee perioden van drie weken (totaal 15 weken), is er bij een kraamopfokhok een totale periode van twaalf weken nodig. Eén week voor het werpen de zeug naar het kraamhok, tien weken om de biggen tot 25 kg te laten groeien en één week om schoon te maken. Dit betekent dat de hokbezetting beter is bij een drieweeks systeem met kraamopfokhokken.

